

మూలకారణం

గుబురుగా పెరుగుతున్న సుంకిరేసి పొద పక్కనుంచీ ముందుకు తిరిగాక పెద్దగా అర్తనాదం చేస్తూ బాబాసామి వెనక్కు గెంతాడు. అతడి చేతుల్లోంచీ హేండలు జారిపోతూనే సైకిలు పక్కకు వొరిగి దబ్బున మరోపొదపైన పడింది. పొదలోంచీ తొండలూ, మిడతలూ కకావికలై పరిగెత్తాయి. పొద కవతలినుంచీ బొంతల గద్దొకటి రివ్వున పైకెగిరింది. చెట్ల కొమ్మలపైన కూర్చున్న కాకులు పెద్దగా అరిచాయి.

“యేమన్నా! యేం జరిగిందన్నా?” అని అడుగుతూ కిట్టమ్మ బెంబేలు పడిపోయింది.

పెదవులూ, నాలుకా యెండుకు పోవడంతో బాబాసామికి మాటలు పెగల్లేదు. నిప్పులు తొక్కుతున్నట్టుగా రెండుమూడు సార్లు ముందుకూ వెనక్కు గెంతాడు. తరువాత సైకిలును లేవదీసి వెనక్కు తిప్పుకుంటూ “పోదాం పద కిట్టమ్మా!.. ఆ పక్కన ... పీనిగ...” అంటూ సగం సగం మాటలకు హావభావాల్ని కలిపి పూర్తి వార్తను ప్రసారం చేశాడు బాబాసామి.

కిట్టమ్మ లావుపాటి శరీరం పొదల మధ్యలో వున్న మట్టిబాటపైన రుబ్బురోలు దొర్లుతున్నట్టుగా పరిగెత్తింది. రెండు బారలు పరిగెత్తాక వున్నట్టుండి శరీరమంతా బండబారిపోయినట్టుగా ఆగిపోయి “అది... అట్ల... జూడు... ఆ గుడ్డ.. ఆ పేలిక”, అంటూ పొడిపొడి మాటలకు యేడుపును జతచేసిందామె.

“దాంతో మనకేం పనిలే.. నువ్వు పద... పరిగెత్తు...” బాబాసామి సైకిలును తోస్తూ హెచ్చరించాడు.

“అది గాదన్నా... అది... ఆ చొక్కాయి గుడ్డ... అది”

“అది చొక్కాయి గుడ్డలే గానీ పద...” అని సర్ది చెబుతూ పరిగెత్తబోయిన బాబాసామి వెంటనే నాలిక కరచుకుని” కొంపదీసి అదేమైన యేకాంబరందా!” అని ప్రశ్నించాడు. నిలుపునా వణికి పోతున్న కిట్టమ్మను జూశాక విషయం అర్థముపోయినట్టుగా “అయ్యయ్యయ్యో! యెంత పని జరిగిపోయింది కిట్టమ్మా!” అని యెలుగెత్తి ఆక్రోశించాడు. యింతలో మరచిపోయిన విషయమేదో జ్ఞాపకం వచ్చినట్టుగా “ఆ దొంగముండా పులి యింగా ఆద్రేవుండాదేమో! లగెత్తు లగెత్తు...” అని చెబుతూనే సైకిలు పైకెక్కి గబగబా ఫెడల్లు తొక్కబోయాడు. “నేనున్నా, నేనుకూడా” కిట్టమ్మ గూడా అరుస్తూ నేల రంధ్రాలు వదిలిపోతుండేమోనన్నట్టుగా పొదాల్ని భూమిపైన మోపుతూ పరిగెత్తింది.

లైపోస్రోడ్డు దగ్గరినుంచీ కొండలపైదాకా వ్యాపించిన అడవి నీరెండలో పచ్చల ద్వీపంలా మెరుస్తోంది. యేపుగా పెరుగుతున్న చెట్ల మధ్య పిచ్చిమొక్కలు పొదలుగా అలుస్తున్నాయి. మనుషులు నడవడంవల్ల యేర్పడిన సన్నటి మట్టి బాటలో రకరకాల అంతువుల పొదముద్రలు గజిగజిగా కలిసిపోతున్నాయి... గన బోనుకుంటూ

రగడలోకి లాగేస్తారు... అది తెలుసుకో..." రెండు నిమిషాలాగాక మళ్ళీ "యెంత పని జేసినావు కిట్టమ్మా! పనికిమాలిన కంపలకోసరం మనిషినేపులియెదానేసేస్తావే!" అని వాపోయాడు.

కిట్టమ్మ నిలుపు గుడ్డేసుకుని బిత్తర చూపులు చూస్తూ గుక్కిల్లు మింగసాగింది. తన్నుకొస్తున్న వెక్కిళ్ళతో ఆమె శరీరమంతాయెగసిపడుతోంది. హోటలు కుర్రాడు ఆమె జేసి అనుమానంగా చూస్తూ టీ గ్లాసు అందించాడు... మెల్లగా రాగం తీస్తూనే ఆమె టీ గ్లాసును పెదవుల కతికించుకుంది. టీ తాగుతున్న బాబాసామి చూపులు జిల్లేడు విత్తనాల్లా గాలిలో గిరికీలు కొడుతున్నాయి.

కాస్పేపయ్యక యేడుపుతో రాసుకుపోయిన కీచుగొంతుకతో "యీ మూలలేని మనిషి యెంతపని జేసినాడో చూస్తున్నా... కడుపులో నామీదెంత కసిపెట్టుకోనుండాడో బూస్తివాన్నా! పొయ్యేవాడు పోకుండా నా మిందెంత నిందేసి పోతావుండాడో జూడన్నా!" అని గొణిగింది.

బాబాసామి వింటున్నాడోలేడో తెలియడంలేదు.

"యిట్లాంటి మొగోనికి పెండ్లాంగా వుండేదానికంటే అడివిలో చెట్టుగా వున్నా బాగుంటింది. తెలిసి తెలిసీ యిట్లాంటి వొకటిసగంమనిషికి తగలగట్టి తరిమేసినారు. తినేదీ పండుకునేదీ తప్ప యింకేమీ తెలవనోన్ని మనిషనియెట్లా పిలస్తారు? కాలూ చెయ్యాలేని అవిటోళ్లతో గూడా సంసారంజెయ్యొచ్చు. యీమాదిరి మెదుడు పెరగకుండా యెలుంగొడ్డుమాదిరి బతికే మడిసికి పెండ్లాంగా యెట్ల బతకతారు? గొడ్డు మోతు పనులుజేసే దానికోసరమని పెద్ద మేస్త్రీలు యెతుక్కుంటూ వస్తారుగానీ యెంకెపురూ తలవరు..." మాటల్ని, యేడుపునూ కలగలిపి పెద్దగా రాగం తీస్తున్న కిట్టమ్మ బాబాసామి పురిమి చూడగానే నోరుమూసుకుంది. అతను ముఖమటు తిప్పుకోగానే "యీ మనిషి యెప్పుడో వొకప్పుడు యిదే మాదిరిగా పోతాడని తెలుసు. యేబస్సుకిందో, లారీకిందో పడతాడనే అనుకున్నా... అయితే యీ మాదిరి నన్ను అగుడు జేసి పోతాడనిమాత్రం అనుకోలేదు. ఆ దొంగముండా పులి అరిసి గోండ్రించినా యినబడుండదు... పొయ్యినోడు గొమ్మునా పోకుండా నాపైనెంత బండపెట్టేసి పొయినాడో చూస్తువారా ముండదేవుడా!" అంటూ రాగం దీయసాగింది. బాబాసామి ఆమెకేసి వినుగ్గా చూస్తూ బీడీ వెలిగించుకున్నాడు.

టీహోటలు ముందర యాత్రికులు కొందరు గుంపుగా నిలబడి తీవ్రస్థాయిలో యేదో చర్చించుకుంటున్నారు. రోడ్డుపైన వాహనాలు వెంటవెంటనే పరిగెడుతున్నాయి. కొండపైకివెళ్ళే కాలిబాటపైన యాత్రికులు రకరకాల గొంతులతో అలజడి సృష్టిస్తున్నారు.

కిట్టమ్మ మరికాస్త బాబాసామికేసి వారికి "నేనుతిన్నా తినకపోయినా నీకు ముక్కలదాంకా పెడతావున్నాను గదా! నువ్వు తెచ్చిచ్చే కూలీ దుడ్డుతో సంసారం జరిగితిందా! రెండిండ్లలో పాచిపనిజేసుకోనొచ్చి నీ కడుపుకు బెట్టినాను గదా! నామిందే నిందేసి పోదామని జూస్తావా నువ్వు? యిదేం ఘోరకలిరా!" అంటూ మళ్ళీ రాగంతీసింది.

"వోడు వోడని అంతా వోడనద్దు కిట్టమ్మా" బాబాసామి కోపంగా అడ్డు తగిలాడు. "వాడు అందురిమాదిరిగా అన్నీ సక్రంగా వుండే మనిషిగాడు. నిజమే! వానికి చూపుమట్టం.

చెవుడు. మెదుడు పెరక్కుండా పొయ్యింది. గొడ్డుమాదిరి పడుండాడు. అదీ నిజమే! అయితే వాన్ని మేస్త్రీలంతాయెగస్పర్తని పిలస్తారు తెలుసునా! డాక్టర్లలో కంటికొకరూ, చెవుల కొకరూ పత్యేకంగా పెసల్ డాక్టర్లుండాలి! ఆ మాదిరిగా యేకాంబరంగూడా గోకే వనిలో యెగస్పర్టు... యేదైనా గ్రీల్ తలపుల్లో, సిమెంటు గోడనో, చెక్కల్లో గోకాలంటే అందరూ యేకాంబరం కోసరమే చూస్తారు. పట్టుకున్న పని అయ్యేదాంకా వాడు ఆ తావునించీ కదలడు. అట్లాంటి పనోడ్ని యింగేడ జూడ పోతాలే..." బాబాసామి గొంతు యేడుపుతో జీరబోయింది. రెండుసార్లు ముక్కు చీదుకున్నాక "వానికేదీ కనబడదు, యినబడదు. ముందే యిది పులులూ సింగాలు తిరిగతా వుండే అడివి. తెలిసి తెలిసీ యాభై రూపాయల కట్టెలమోపు కోసరమని చేతులారా యెంత పని జేసుకుంటివి కిట్టమ్మా?" అని బాధగా ప్రశ్నించాడు బాబాసామి.

కిట్టమ్మ కళ్ళు మూసుకుని తలను లోలకంలా అటూ యిటూ వూపుతూ సర్దుకోవడానికి ప్రయత్నించింది. తరువాత మెల్లగా యేడుపురాగం తీసి క్రమంగా మాటల్లోకి మారింది. "నువ్వు తెచ్చిచ్చే దుడ్డేజూస్తారుగానీ నీకు జేస్తావుండే కర్చు నెవురూ జూడాటంలేదే! పొద్దన్న పదిరూపాయలయిడ్లీలు వొక పంటికిందికి గూడా రావే! మద్యానం కార్యం గట్టి అంపించినా ఆపాడు హోటళ్లనించే తెచ్చుకోని మింగస్తావే! పెండ్లామనే పేరేగానీ వొక సుగముండాదా, వొగ మంచుండాదా, వొక చెడ్డుండాదా నాకు? పొయిన జన్మంలో చేసిన పాపం మాదిరిగా తగులుకుంటివే నాకు.."

"ఛత్... గొమ్మనుండు కిట్టమ్మా! యెంత మూలలేనోడైనా వాడు నీకు మొగుడు. వాడు పొయినాడని యేడవకుండా నిన్నేదో ముంచేసి పొయినాడని యేడస్తావుండావేంది నువ్వు. చేసింది చాలుగానీ చక్కా యింటికిపో! పోలీసులొచ్చి సంగతి చెప్పేదాకా యేమీ తెలవనట్టుగా నీ పనులు జేసుకో.. ఆలోపల నోరు జారినావంటే మొదుటికే మోసం వస్తింది. నేను కిష్టా నగర్ పోవాల.." అన్నాడు?

"నేనా? యింటికి... యిప్పుడా? వొంటిగానేనా?" కిట్టమ్మ కళ్ళు పెద్దవిగా చేసుకుని పైకి దుముకుతున్న పులిని చూస్తున్నట్టుగా బెదిరిపోసాగింది.

"యింటికి గాక యింకేడికి పోతావు? పోలీస్టేషనుకు పోతావా జెప్పు?" బాబాసామి విసుగ్గా ప్రశ్నించాడు.

కిట్టమ్మ కన్నీళ్ళు జారుతుండగా కనురెప్పలు టపటపలాడించి, రెండు అరి చేతులనూ పెదవుల పైన పెట్టుకుని యేడుపు నాపుకోడానికి ప్రయత్నిస్తూ "యీపాటికా మనిషి దెయ్యమైపోయ్యుంటాడన్నా! యింట్లో నా కోసరం కాపెట్టుకో నుంటాడు. నేను చేతికి దొరికినానంటే జవురుకునేస్తాడు" అంది.

బాబాసామి కోపంగా నిట్టూర్చి "దెయ్యాలూ లేవు బూతాలూలేవు. గొమ్మనా యింటికిపో... సాయంత్రండాకా జూసినాంక కావాలంటే మనమే పోలీసు రిపోర్టుద్దాము. అంతదాంకా ఆనోటికి గెట్టిగా కాయేసేయ్." అని చెప్పిందే మళ్ళీ వల్లించాడు.

కిట్టిమ్మ కొంగుతో కన్నీళ్ళు తుడుచుకున్నాక "అట్టనద్దన్నా! పోయిన సంమత్సరం మా వక్కింటి ముసిల్మీ చచ్చిపొయినాంక దెయ్యమైపొయ్యి దాని కోడల్ని గుంటికి

మిట్టకూయాడ్చి కన్న గసాట్లాపెట్టింది నాకండ్రతో నేను జూసినాను. నాలుగ్గాళ్ళ మండపంకాడ ఆంజినేయసామి గుడిలో అంత్రంగట్టించి నాంక గానీ యిడిసి పెట్టలేదు.” అంది.

“అయితే యిప్పుడు ముందుగా నీకు అంత్రం గట్టించాలంటావా?” అంటూ బాబాసామి గుడ్లురిమి చూశాడు.

ఆమె బాబాసామి కేసి బయంబయంగా చూస్తూ “అది గాదన్నా! ఆ దెయ్యం యింటికే పొయ్యింటాది. సాయంత్రం నలుగురూ వచ్చేదాంకా నేనాయింటికి పోనన్నా!” అంది జాలిగా

యెండ పైకెక్కేసరికి అలిపిరికొండలు పచ్చరంగు పటకాల్లా మెరవసాగాయి. జనాలంతా నీడలకిందికి చేరుతున్నారు. కొండెక్కుతున్న యాత్రీకులతో మెట్లదారి కిటకిటలాడుతోంది. టోల్గేటు దగ్గర బస్సులు క్యూలో నిలబడుతున్నాయి.

కిట్టమ్మ వెక్కిళ్ళు పెట్టాక “అడివిలో ఆ మనిషిట్ల పడుంటే యింటికి పోయ్యేదానికి మనసు యిచ్చగిస్తాందాన్నా! ఆ ముండా పులి అడవి లోపలికి యింకా లాక్కోని బోతే యేంజేసేది? బిన్నాగా దీనికేదైనా దోవజూడన్నా! నీకు పుణ్యముంటాది” అని ప్రాధేయపడింది.

బాబాసామి చేతి వాచీ చూసుకున్నాక “పన్నెండవతా వుండాది. పొద్దన లేస్తానే యెవరి ముగం జూస్తినో! మేలుజెయ్య బోయి మెడకు తగిలించు కున్నట్టయ్యింది నా గతి. నువ్వు నాకు దెయ్యంమాదిరిగా తగులుకున్నావు.” అని కసిరాడు. జేబులోంచి సెల్ఫోను తీసుకుని నెంబరు వెతుక్కోసాగాడు. తరువాత ఆమెకేసి అనుమానంగా చూస్తూ దూరంగా వెళ్ళి నిల్చున్నాడు. మాట్లాడడం ముగించాక ఆమె దగ్గరి కొచ్చి “మావోడొకడు పోలీసుగా వుండాడు. యిప్పుడు టేషన్లోనే వుండాడంట. పదంటే పదేనిమిషాల్లో యిడుంటా నన్నాడు.” అన్నాడు.

“యెవరూ? పోలీసా?” శరీరమంతా యెగసిపడేలా కిట్టమ్మ వులిక్కిపడింది. “పోలీసలకు దొరక్కుండా సాయంత్రందాంకా యింట్లో దాంకోమని నువ్వేగదన్నా యిప్పుడు జైల్లోకి పోయింది? యిప్పుడునువ్వే పోలీసుల్ని పిలిచి నన్ను జైల్లోకి తోయించాలను కుంటా వుండావా?” ఆమె బోరుమని యేడవసాగింది. హోటలు ముందు నిల్చున్న యాత్రీకులు ఆమెవైపుకు తిరిగి చూశారు. హోటలు కుర్రాడెందుకో పళ్లన్నీ కనిపించేలా నవ్వసాగాడు.

“నువ్వు కొంచెం సమాళించుకో! చూసేవాళ్ళునేనే నిన్నేమో చేసినానుకునేస్తా వుండారు.” బాబాసామి గొంతు బాధతోనూ కోపంతోనూ జీరబోయింది. “వాడు మావోడేలే! కేసులూ గీసులూ లేకుండా జూసుకునే దానికే పిలిచినాను వాణ్ణి! అయినా జైలుదేసేటంత అవరాధమేం జేసినావు నువ్వు. వాడే మూలలేనోడంటే వానికంటే మూల్లేని పెండ్లాం నువ్వు! పులి తిరగతా వుండేది తెల్పుంటే ఆ మనిషి కాపని చెప్పుండువా చెప్పు?” అన్నాడతను. చీడీ వొకటి వెలిగించుకుని రెండు ధమ్ములు లాగాక “వాడు దెయ్యంనా నిన్ను బట్టుకుంటాడని బెదిరిచస్తావుండావు. పోలీసులొచ్చి జైలుకంపిస్తారని అడిలిపోతావుండావు. నిన్ను జూస్తావుంటే నాకేదో అనుమానంగా వుండాది కిట్టమ్మా!

వాడు నోరూ వాయి లేనోడు. బతికుండంగా వాన్ని నువ్వు సక్రంగా గమనించుకోని చూస్తే దనిపిస్తావుండాది నాకు..." అంటూ కళ్లు చిట్టించుకుని ఆమె ముఖంలోకి సూటిగా చూశాడు బాబాసామి.

కిట్టమ్మ ముఖం వెలాతెలా పోయింది. ఆమె కనురెప్పలు పదేపదే కొట్టుకుంటూ కన్నీళ్ళను జలజలా రాల్చాయి. చలిలో వణుకుతున్నట్టుగా ఆమెపళ్ళు పటపటలాడాయి. వెన్నెముకలోకి చల్లగా యేదో ప్రాకుతున్నట్టుగా ఆమె శరీరం వణకసాగింది. పొంగివస్తున్న యేడుపును ఆపుకోడానికి మునిపళ్లతో పెదవిని కొరికి పట్టుకున్నాక "అంతమాటనద్దన్నా! పెండ్లయ్యినప్పుటినించీ నేను పడిన అగసాట్లు నాకు తెలుసు, ఆ భగమంతుడికి తెలుసు" అంది కిట్టమ్మ. "నువ్వు గూడా పది పదైదేండ్లుగా ఆ మనిషిని చూస్తానే వుండావు. అందురి మాదిరిగా మామూలుగా వుండే మనిషిగాదు గదా చెప్పు! యీ మనిషికి తిండీనిద్రా వుంటే చాలు. కొంపొకటి, దాంట్లో వండివార్చేదానికి వొక ఆడమనిషి వుంటే చాలు. యేదో మీ అట్లా ధర్మాత్మంగావుండే పెద్ద మేస్త్రీలు కనికారంతో పనులు యిస్తావుంటారుగాబట్టి సరిపోయింది. యెప్పుడో వొగప్పుడు యీపనులు గూడా రాకుండా యింట్లో గొమ్మనా గుచ్చుంటాడేమో అని యెప్పుడూ నాకు బయిమే! మొగోడొకడు యింట్లో వుండాడని పేరేగానీ మొగపనులూ, ఆడపనులూ నేనే జేసుకోవాలి... పిల్లోడ్ని యిస్కూలుకు గూడా అంపించలేక పోయినాను..." బాబాసామి చూపులు తనను గుచ్చి గుచ్చిచూస్తున్నట్టునిపించగానే కిట్టమ్మ కంగారుపడిపోయింది. మరచిపోయిన విషయం జ్ఞాపకం వచ్చినట్టుగా మళ్ళీ పెద్దగా యేడ్చేసింది. రాగం తీస్తూనే "యిట్లాంటి మొగోడికి పెండ్లాన్నని జెప్పి వూర్లో వాళ్ళంతా నాపక్కకదో మాదిరిగా జూస్తారు..." అని గొణిగింది.

"నీ కొడుకు... వాడు..." అంటూ బాబాసామి యేదో అడగబోయి అంతలో సందేహిస్తూ ఆగిపోయాడు. తరువాత అదోలా వంకర నవ్వునవ్వి "వాడేం చేస్తాడు" అని ప్రశ్నించాడు.

అతను అడగబోయిన ప్రశ్నేదో తెలిసిపోయినట్టుగా కిట్టమ్మ అంత యేడుపులోనూ బుసగొట్టింది. గుక్కిళ్ళు మింగుతూ, వెక్కిళ్ళు పెడుతూ, బొంగురుపోతున్న గొంతుతో "బయిపెట్టేదానికి సరైన మనిషిలేకుండా పోతే యెవుడైనా యేమయితాడు? మావోని మాదిరిగా వోగయిపోతాడు" అని ముఖాన్ని అవతలికి తిప్పుకుంది.

అలిపిరి కాలిబాటలో పసుపురంగు దుస్తులు గట్టుకున్న భక్తుల గుంపొకటి కన్నడంలో భజన చేసుకుంటూ వెళ్తోంది. గరుత్మంతుడి విగ్రహంపైన కూర్చున్న కాకొకటి టోల్గేటును యెగతాలి చేస్తున్నట్టుగా చూస్తోంది. పెద్దగా హారను మోగిస్తూ వెళ్తున్న అంబులెన్నును చూడగానే కిట్టమ్మ మళ్ళీ యేడుపు మొదలుపెట్టింది.

నల్లరంగు మోటరు సైకిలొకటి హోటలుముందుకొచ్చి ఆగింది. బాబాసామి కాకీ దుస్తుల్లో వున్న వ్యక్తికేసి నడచాడు. అవయవాలన్నీ అదుపుతప్పి పెరగడంతో దీర్ఘ చతురస్రంపైన చతురస్రాన్ని అతికించినట్టున్న ఆకారమున్న వ్యక్తి కాలునేలపైకి ఆన్చాడు. బాబాసామి అతడి చెవిదగ్గరికి వంగి గుసగుసలు పోయాడు. పోలీసు జేబులోంచీ సిగరెట్టు పెట్టె పైకి తీశాడు. పెదవుల మధ్య సిగరెట్టు పొగల్ని చిమ్ముతుండగా మోటరు

సైకిలుతో బాటూ కిట్టమ్మ ముందుకొచ్చి ఆగాడు. ఆమెకేసి ముఖమైనా తిప్పుకుండా “నీ మొగుడు యింటికాన్నుంచీ యెన్ని గంటలకు బయల్దేరినాడు?” అని వాకలుచేశాడు.

ఆమె బితుకు బితకుమని చూస్తూ మాట్లాడడానికి ప్రయత్నించింది. యెంతకూ నోరు పెగల్చుకోలేని ఆమెకేసి విసుగ్గా చూశాక “తెల్లారిజామున్నే పొయినాడంట పట్టాభీ... నాలుక్కో అయిదుకో...” అన్నాడు బాబాసామి.

“అంత తెల్లారి జామున అక్కడేం కొల్ల బొయ్యిందని పొయినాడు?” పట్టాభి యెవరితో మాట్లాడుతున్నాడో అర్థంగావడంలేదు.

“చెప్పినాను గదా పట్టాభీ! నిన్న సాయంత్రం యీమె ముండ్ల కంపలు మోపుగట్టిసి ఆడ్యే యిడిసి పెట్టేసి వచ్చిందంట? అది తెచ్చేదానికి పొయినాడంటలే!” బాబాసామి జవాబు చెప్పాడు.

“ఆమెతో గూడా నువ్వెందుకుపొయినావు?” యీసారి గూడా పట్టాభి బాబాసామి వైపుకు తిరగలేదు. బాబాసామి వులిక్కిపడి కంగారుగా “నేనా...నేను...” అని నత్తివచ్చిన వాడిలా తబ్బిబ్బయి పోయాడు. కాస్సేపటి తర్వాత తేరుకుని” వాడు. యేకాంబరం - అదేవానిపేరు - వాన్ని పనిలోకి పిల్చుకోని పోదామని వాళ్ళింటికి పొయినాను. అప్పుటికేవాడు యింట్లోలేడు. కట్టెలెత్తుకోనొచ్చేదానికి పొయినాడని యీమె జెప్పింది. వాన్నెతుక్కుంటా పోయినా. వాడు కనబడితే ఆమోపు ఆమె నెత్తిన పెట్టేసి వాన్నట్టే పనిలోకి తొడుక్కోని పోవాలనుకున్నాను” అని చెప్పాడు.

“పని కోసరం పనోళ్ళు మేస్త్రీల నెతుక్కుంటా పోతారు. మేస్త్రీలు పనోళ్ళనెతుక్కుంటా పోతారా యెక్కడైనా?” పట్టాభికంఠం చాలా వుదాసీనంగా పలికింది.

“యేకాంబరం సంగతి నీకు తెలియదు పట్టాభీ... వాడు గోకేపనిలో ఎక్స్పర్టు.. యిద్దరు జేసేపని వాడొకడే చేసేస్తాడు. అందుకే వాని కోసరం పోయినాను.”

“నిన్న కట్టెల్నిమోపు గట్టిన మనిషి దాన్ని యెత్తుకోని పోకుండా యెందుకు బొయ్యింది?” పట్టాభి మరో కొత్త ప్రశ్నను సంధించాడు.

పైకుబుకుతున్న వెక్కెళ్ళనావుకుంటూ “నిన్న రెండు మోపులు గట్టినానన్నా... వొగటి యెత్తుకొని పోయినాను” అంది కిట్టమ్మ.

“యింటి కాన్నించీ వాన్నెతుక్కుంటా నేరుగా బైపాస్ కే పొయినారా మీరు? లేకపోతే యింకా యెక్కడికైనా పొయినారా? సరిగ్గా గెవనం జేసుకోని చెప్పండి” పట్టాభి ప్రశ్నల వరంవరను కొనసాగించాడు.

“బయిల్దేరిందేమో నేరుగా బైపాస్ కే” బాబాసామి నొసలు చిట్టించుకుని విసుగ్గా జవాబు చెప్పసాగాడు “కానీ ముందుగా వేశాలమ్మ గుడియిథిలో వుండే కోమిటాయిని అంగిడిటి పోయినాం. ఆ కోమిటాయిని మీద యేకాంబరం కొంచెం యాష్టగా వుండొడంటలే.”

పట్టాభి వ్యంగ్యం ధ్వనించేలా వొకముక్కు ముక్కాడు.

“యీమే చెప్పింది...” బాబాసామి కంగారుపడుతూ చెప్పాడు “పొయిన వారం వొకతూరి ఆ అంగిడినించీ కాల్ కేజీ చక్కిర అప్పుగా తెమ్మని కొడుకునంపించిందటయీ

కిట్టమ్మ. అప్పుగా యిచ్చేది యిష్టంలేకుండా అంగిట్లో చక్కెరయి పొయ్యిందని చెప్పినాడంట ఆ కోమిటాయిన. అందుకే వూర్లోవుండే చక్కెరంతా ఆ మనిషికే వుండాదని యీమె రోషంగా అనిందంట. ఆమాట యేకాంబరం చెవుల్లో పడిందంట. చక్కిరిస్తేగానీ అంగిట్లోనించీ కదల్చుని హటమేసుకుని గుచ్చున్నాడంట. కోమిటాయిన యీధిలో వుండేవాళ్ళను పిలిచి మద్దిస్తం బెట్టినా యినలేదంట.. సాయంత్రం యీమె బలంతంగా యింటికి లాక్కోని బొయ్యిందంట. ఆమె చెప్పింది ఆ మనిషికుండే రోగం గురించని యేకాంబరానికెంత చెప్పినా మూలకెక్కలేదంట...”

“సరిసర్లే... అయితే ఆ అంగిడి కాన్నుంచీ నేరుగా బైపాస్ కే పొయినారు... అంతేగదా?” పట్టాభి అసహనంగా అడిగాడు.

“అంతే... కానీదోవలో మంచినీళ్ళగుంట దగ్గరుండే రేణుకమ్మ దేవళంకాడికి పొయినాం. పొద్దన్నే ఆ గుళ్లో నమస్కారం బెట్టుకున్నాంకగానీ యేకాంబరం పనిలోకి బోడంట... వొకవేళ వీడు పొయ్యేటయానికి దేవలం తెరవకపోతే ఆ స్వామి వచ్చేదాంకా అక్కడే బండ మాదిరిగా గుచ్చుంటాడంట. వొకనాడు పొద్దన పొయినోడు సాయంత్రందాంకా కట్టు కదలేదంట...” బాబాసామి మరికొంత వివరించాడు.

“వానికేమైనా పిచ్చా? పైత్యమా?” పట్టాభి మరోసారి నిర్లిప్తంగా అడిగాడు.

“అదేగదా నేను చెప్తావుండాది... వానికి మూలకొంచెం మట్టం. కొంచెమేందిలే, జాస్తీగానే మట్టం. చెవుడు. కండ్ల చూపుగూడా మట్టమే... నత్తిజాస్తీ... చూసేదానికి యెద్దుమాదిరుంటాడుగానీ చేసే చేష్టలు మాత్రం పిల్లకాయలు గూడా చెయ్యరు...”

“అయితే వాని గురించి నువ్వే అన్ని జబాబులూ చెప్పల్సా? ఆ పెండ్లానికి నోరులేదా?” పట్టాభి అడ్డు తగిలాడు.

అతడికి కోపం వచ్చినట్టనిపించడంతో కిట్టమ్మ వులిక్కిపడి అంతవరకూ బలవంతంగా ఆపుకున్న యేడుపును బయటికి విడిచిపెట్టింది. బాబాసామి పళ్ళు గొరుకుతూ చూడగానే గొంతునొక్కుకుని, యేడుపు జీరల మధ్య “అవును... సా... ఆ మనిషితో యేగలేక జచ్చినాను బతుకంతా... యేదైనా ఆ మనిషి మూలకెక్కించేది చానా కష్టం. వొకటేదైనా యెక్కిందంట యింగ అది యిడిచిపెట్టడు...” అంది.

“లాంతరు గ్లాసులో చిగులుకున్న యీగ మాదిరి అదే మాట వాని మూలలో జుయ్యిమంటాతిరగతాదంట... పొద్దన యింట్లో బయల్దేరి నప్పుడు ఆమె జెప్పిన మాటే యిది..” బాబాసామి తననుతాను సర్దుకుంటూ అందుకున్నాడు.

“అట్లాంటోడు యేపనైనా యేంజేస్తాడు? వానికోసరం నువ్వెతికిందెందుకు?” పట్టాభి న్యాయవాదిలా ప్రశ్నించాడు.

“నీకువాని సంగతి తెలియదు పట్టాభీ..” సరైన సమాధానం దొరికిన ఆనందంతో బాబాసామి వుత్సాహంగా చెప్పాడు “వాడు గోకేపనిలో స్పెషలిస్టు.. గోడనో, గ్రీల్ నో చూపించి గోకమంటే తుప్పట్ల లేకుండా శుద్ధంగా గోకేస్తాడు. అయితే కొంచెం యేమారినా మంటే మొత్తానికి మొత్తం అరగరుద్దేస్తాడు. తుప్పర్లు రాలి పోతానే యింగ పని చాలించామని చెప్పాల... లేకపోతే మొదుటికే నష్టం... వొకటి రెండుసార్లు యామారి యింటగల్లోళ్ల దగ్గర దెంగులు తిన్నాను..”

అలిపిరి మలుపులో కట్టెలను మోస్తుకెళ్తున్న ప్రవేటు లారీ వొకటి కనిపించగానే పట్టాభి గొంతు సవరించుకుని “సరేలే! పొద్దున్నే యెవరో ఫోను జేసి చెప్పినారనీ, అనుమానం వచ్చి నేనే ఆతావుకు పొయ్యిచూసినాననీ, యీలోపల మీరు యెతుకులాడతా కనబడినారనీ మా యెస్సయ్యతో చెప్తాన్నే...దాంతో మీ మిందేమీ అనుమానం రాదు. అయితే అడివికి కట్టెలకోసరమని పొయినాడని చెప్తే మాత్రం దేవస్థానం ఫారెస్టు డిపార్ట్మెంట్లోళ్ళు గొమ్మునుండరు. ఫైనెగట్టమంటారేమో...” అన్నాడు.

“ఫైనెవురు గట్టేది? చచ్చిపోయిన మనిషా?” బాబాసామి కోపాన్ని యెగతాళిగా మార్చటానికి ప్రయత్నించాడు

“ఫైనా? కట్టెల్లా?...” కిట్టమ్మ మళ్లీ రాగం మొదలు బెట్టింది. “చూస్తువాన్నా! యీ మనిషి బతికినప్పుడూ నన్ను కాల్చుకోని తిన్నాడు. యిప్పుడు చచ్చి గూడాసాధిస్తా వుండాడు..”

సిగరెట్టు వెలిగించుకున్నాక ఆవిడమాటలు చెవిన బడనట్టుగా “ముందగా మేము బాడీని రుయ్యాసుపత్రికి జేర్చాల. యేమ్మట్నే కేసుబుక్ చెయ్యాల... మిమ్మల్ని గూడా మావోళ్ళు లక్షరకాలుగా కొశ్చిన్నేస్తారు. మీరు కొంచెం వొళ్ళు దగ్గర బెట్టుకోని జబాబులు చెప్పండి. యీలోపల యెవరైనా తెల్సిన లాయర్లుంటే చూడండి. మీకు తెలవకపోతే నాకు చెప్పండి. నేనే వొక మంచి లాయర్ని జూస్తాను..” అన్నాడు పట్టాభి.

“లాయరూ...కేసూ... దీని కంతా యెంత కర్చవతాది?” బాబాసామి అడిగాడు.

“ఆమనిషి సంపాదించిదెచ్చింది ఆమనిషితిండికే సరిపోలేదు. నా రెక్కల కష్టంతో సంసారం యీడ్చినాను. యిప్పుడు దీనికంతా సెలవు చేసే దానికైనా దగ్గరేముండాది?..” కిట్టమ్మ గొంతు బాధతో, యేడుపుతో మూసుకుపోతోంది.

మరోసారి ఆమె మాటలు వినిపించుకోకుండా “దానికయ్యేకర్చులు ఆ లాయరే బెట్టుకుంటాడే... యిన్నూరెన్నుకేసేస్తే లక్ష రెండు లక్షలో వస్తాయి. సాంక్షనయినాంక వాని భాగం వాడెత్తుకోని మిగిలింది పార్టీకిస్తాడు..” అని వివరించాడు పట్టాభి.

“లక్షా? రెండులక్షలా?..” బాబాసామి ఆశ్చర్యంతో నోరు తెరిచేశాడు.

“చచ్చిపోయిన మనిషి వయస్సెంత? యెంత సంపాదిస్తాడు? బతికుంటే యింకా యెంత సంపాదిస్తాడు? యీ సంగతులంతా విచారించి జరిగిన నష్టానికి సరిపోయేటట్టుగా యిన్నూరెన్నోళ్లు దుడ్డిస్తారు. మంచిలాయర్ని బెట్టుకుంటే చచ్చిపోయినోడు మంచి పనోడనీ, భలే సంపాదించుంటాడనీ వాదించి, పెద్ద మొత్తంలో యిన్నూరెన్ను దీసిస్తాడు...” పట్టాభి మరికొంత వివరించాడు.

బాబాసామి టీహోటలు కుర్రాడి వైపుకు తిరిగి టీలు తెమ్మని సైగచేశాడు.

“యేకాంబరాన్ని స్పెషలిస్టుని పిలస్తావుండామని చెప్పినాను గదా! ఆమాదిరి పనోడు యింగొకడెవుడ్డీ చూడలేదునేను. వొగడేయిద్దరు ముగ్గురి పనులు జేస్తాడు. వారానికెంత లేదన్నా వెయ్యో, వెయ్యో అయిదునూర్ల దాంకా పెండ్లాం చేతల్లో పోస్తావున్నాడు. ఆ మనిషికి వొయిసేమీ అయిపోలేదు. ముప్పయ్యయిదుంటిందా కిట్టమ్మా!...” బాబాసామి వూత్సాహంగా అడిగాడు.

అవిడ ముక్కుతూమూలుతూ తల తిప్పింది.

“లాయర్లు, పోలీసులూ అడిగే ప్రశ్నలకు యీ మాదిరి గొమ్మునా గుచ్చుంటే లాభంలేదు. జబాబులు యిలావిరిగా చెప్పాల.. లేకపోతే మీకే నష్టం!” పట్టాభి టీచప్పరిస్తూ హెచ్చరించాడు.

కిట్టమ్మ వొకసారి నిలువెల్లా కదిలి పక్కకు వారిగింది. నల్లటి చేతులతో తన నల్లటి ముఖాన్ని గట్టిగారుద్దుకుంది. వెక్కిళ్ళ నాపుకోడం కోసం రెండు గుక్కల నీళ్ళు తాగింది. బలవంతంగా గొంతుపెగుల్చుకుని “ఆ మనిషి అన్ని పనులూ వొక్కడే జేస్తావున్నాడన్నా! అనుకున్న పని అయ్యేదాంకా కట్టుకదిలేటోడు గాదు. దినానికి నూటాయాభైకి తగ్గకుండా కూలీ సంపాదిస్తావున్నాడు... గృహప్రవేశాలప్పుడు యింటిగల్లోళ్ళు వెయ్యో, రెండువేలో యినాంగా యిస్తావున్నారు.” అంది

తాగడం ముగించాక “ఆ తావెక్కడో సరిగ్గా చెప్పు.. నేనొకతూరి చూసుకోని టేషనకు పోతాను..” అని అడిగాడు పట్టాభి.

“యీ టర్నింగు దగ్గర్నించీ సరిగ్గా రెండు కాలవ తూములకాపక్క... పైన కాకులు అరవాటం దూరంచించే గనబడతాది...” చెబుతూ చెబుతూనే బాబాసామి సరే నన్నట్టుగా చేతులు తిప్పాడు. పట్టాభి వాహనం వీడ్కోలు చెప్పకుండానే బయల్దేరింది.

మోటరుబైకు మలుపు తిరగడం చూశాక “యీ పోలీసోళ్లకు స్నేహితమూ, బంధుత్వమూ వుండవు. నన్ను గూడా దుడ్డియ్యమని అడగతాడుజూడు..” అన్నాడు బాబాసామి. కన్నీళ్ళ తెరల్లోంచీ కిట్టమ్మ చూపులు పైకెత్తింది.

“నీకా యిన్సూరెన్సు సాంక్షనయితానే వాని ముఖాన కొంచెంపారెయ్యి..” మాట్లాడుతూనే సైకిలు స్టాండు తీసి, సీటుపైకెక్కి కూచున్నాడు బాబాసామి. కిట్టమ్మ వులిక్కి పడి పైకి లేచి “అయ్యయ్యో! యిప్పుడు నేనాయింటికి వొంటిగా పోలేనన్నా! ఆయింట్లో ...” అంటూ గుక్కిళ్ళు మింగింది.

“సరే! అయితే స్టాండు పైకెక్కు యేకాంబరాన్ని యెతుక్కుంటూ వస్తావుండామని పనోళ్లతో చెప్తాను. నువ్వు కొంచెం మాటతూలకుండా వుండు..” అంటూ బాబాసామి తూలిపడకుండా సైకిలు హేండలు గట్టిగా పట్టుకున్నాడు. కిట్టమ్మ మూటలా స్టాండుపైన సర్దుకుంది. రోడ్డు తగ్గుగా వుండడంలో సైకిలు మోటరు వాహనంలా జోరుగా పరిగెత్త సాగింది.

అలిపిరి కొండలు యెండల్ని నేలపైకి తిప్పికోడుతున్నాయి. రోడ్ల పైన పాదచారులు తక్కువగా కనబడుతున్నారు. నీడలు తమపైనున్న వాహనాల్ని తల్లి కోతిని పట్టుకునే పిల్లకోతుల్లా పట్టుకుని పరిగెడుతున్నాయి. రూయాసుపత్రి దగ్గర పండ్ల వ్యాపారులు యెండలతో రాజీపడిపోతున్నారు. రోడ్ల కూడళ్లలో నిలబడ్డ విగ్రహాలు నివ్వెరపోయి చూస్తున్నాయి. టౌనుక్లబ్బు దగ్గరున్న హోటళ్ళ నీడల్లోకి చెమటలు కక్కుకుంటున్న వ్యక్తులు పొరడుతున్నారు. బాలాజీ కాలనీ కూడలిలో వెలుగుతున్న సిగ్నల్ దీపాలు కృత్రిమమైన ట్రాఫిక్ జామ్ను సృష్టిస్తున్నాయి. రైల్వే అండర్ బ్రిడ్జి కింద కాలుతున్న నీడలో ముసలి

బిక్షగాడొకడు పెనంపైన కాలుతున్న అట్టులా పడివున్నాడు. చుట్టూ కట్టిన గ్రీల్ తలుపుల మధ్య తరిగొండ వెంగమాంబ విగ్రహం బంధీ అయిపోయివుంది.

వైకుంఠపురం సిమెంటు తోరణం కనబడగానే “గుంట రెండున్నరవతా వుండాది. ఆయింటి గల్లాయిన తెల్లారినుంచీ నేను కనబడేదని గుండం దొక్కతావుంటాడు” అన్నాడు బాబాసామి.

కృష్ణా నగర్ మొదటి వీధిలోకి తిరిగాక కాలు కిందికిదించి నేలపైన మోపి, వెనక్కుతిరిగి “రెండు లక్షలదాంకా వస్తాదంట. నీ కోసరం యింత కష్టం పడుండాను. నాకెంతిస్తావు కిట్టమ్మా?” అని అడిగాడు బాబాసామి.

“రెండు లక్షలు .. రెండు లక్షలు” అంటూ పలవరించాక “ఆ దుడ్డు గురించి నువ్వడగచ్చునా అన్నా! తప్పుగదా!” అనిగదమాయించింది కిట్టమ్మ.

“ముందుగా వొకలక్ష బెట్టి యింటిపైన స్లాబేసుకో... యిరవైకో ముప్పయికో బంగారం తెచ్చుకో... వొకయాభైవేలు నమ్మకంగా వడ్డీయిచ్చే వాళ్ళకు బాకీగాయియ్యి ... మా వోడొకడు మూడు రూపాయల వడ్డీ గూడా కడతానంటావుండాడు. నెలతిరిగేసరికి వడ్డీదుడ్డు నీ చేతుల్లో బడకపోతే నన్నడుగు..” బాబాసామి సలహాలు చెబుతూనే కడుతున్న యింటి ముందుకొచ్చి ఆగాడు. చుట్టూ అడ్డదిడ్డంగా పెరుగుతున్న పిచ్చిమొక్కలమధ్య యిప్పుడిప్పుడే యింటి ఆకారాన్ని సంతరించుకుంటున్నయిల్లు యెబ్బెట్టుగా కనబడుతోంది.

వరండాలో సైకిలు నిలబెట్టాక బాబాసామి యింటి లోపలికి తొంగి చూశాడు. యింకా తడిగావున్న గోడలతో యిల్లు మంచు పెట్టెలా చల్లగా వుంది. హాలులో నేలపైన పరచిన సవకాలపైన నలుగురు మనుషులు కునుకుతున్నారు.

“రేయ్! దొంగనాకొడకల్లారా! లెయ్యండిరాపైకి.. యీమాదిరి తినేసి పండుకునేదానికేనా నేను మీకు కూలీలిచ్చేది..” వుదయంనుంచీ జరగిన సంగతినంతా మరుపుకు తెచ్చేటంత కోపం పొంగుకురావడంతో బాబాసామి పెద్దగా గాండ్రించాడు.

మిగిలిన వాళ్ళుగూడా పైకి లేస్తూండగా వాళ్ళల్లో వొకతను” యిప్పుడిప్పుడేన్నా! ఆలస్యంగా అన్నంతిని యిప్పుడే అట్ల నడుంవాల్చినాము” అంటూ సిగ్గు పడసాగాడు.

వొకరి వెంట వొకరుగా నలుగురూ బష్టులూ, రంగుల డబ్బాలూ చేతబట్టుకుని గదుల్లోకి దూరేశాడు.

అందర్నీ బూతులు తిడుతూ పక్క గదిలోకి దూరిన బాబాసామి కెవ్వుమని అరిచాడు... “మ్మేయ్! కిట్టమ్మా! యిట్లరా.. యిట్లోకసారి వచ్చిచూడు..”

తప్పదన్నట్టుగా యేడుపురాగం తీస్తున్న కిట్టమ్మ అతడి వెనకే గదిలోకి వెళ్తూ” యేం.. యేం.. మేమన్నా!..” అని అతడికి ప్రతిధ్వనిలా అరిచింది.

గదిలో గోడకున్న సిమెంటు తుప్పర్లను వుప్పుకాగితంతో రుద్దుతున్న వ్యక్తి తిరిగినా చూడలేదు.

“మన యెంతాంబరంగాడేన్నా! పొద్దన మంచినీళ్ల గుంట దగ్గర కట్టెల మోపుతో గడబడినాడు. వానితో గూడా వాళ్ళింటికి పొయ్యి, ఆమోపు నాయింటి ముందరి దింపించేసి, కూడా బెట్టుకోని తొడుక్కొచ్చినాను.” అన్నాడో పెయింటరు.

సిమెంటు గోడకున్న తుప్పర్లను యేకాంబరం తదేక ధీక్షతో వుప్పుకాగితంతో రుద్దుతూనే వున్నాడు.

“అయితే వాడు... వీడు...వాడు...” అంటూ బాబాసామి కళవర పడిపోయాడు. తరువాత వెనుదిరిగి, “అన్యాయంగా బతికుండేమనిషిని చంపేస్తే దొంగముండా!” అని ఆక్రోశించాడు

కిట్టమ్మకు అంతవరకూ మరచిపోయిన వెక్కిళ్ళు మళ్ళీ తన్నుకొచ్చాయి...

“సరిగ్గా చూసుకోని చెప్పాల్సిన పన్నేదా? పాతగుడ్డ పేలికలుచూసి వీడే అనుకునేసేదేనా?” బాబాసామి దబాయించసాగాడు.

“యీ బండమనిషితో యెట్ల యేగేదన్నా!” కిట్టమ్మ పెద్దగా యేడ్చేసింది... “మనమింత ఆగమాగం జేస్తావుంటే తిరిగైనా జూస్తావుండాడేమో చూడు...”.

“సరైన నిర్వాకం జేసినావులే... నీ ధర్మమా అని అన్యాయంగా అవస్థలు పడినాను. పొద్దన్నించీ నాస్టాగూడా తిన్నేదు...” అంటూ బాబాసామి కోపంతో పళ్ళు కొరికాడు. యింకా పనుల్లోకి దిగకుండా నిలబడిన పనివాళ్ళు కనిపించగానే “యింకైనా పనెత్తుకోండిరా.. అందురుకీ వానికున్నట్టుగా మూలలేకుండా వునుంటే యీ లోకమెంతో బాగుపడుణ్ణు...” అని కిళారించాడు బాబాసామి. తరువాత సెల్ ఫోన్ తీసుకుని “ఆ ఫోలీసోడు యెతుక్కుంటూ వచ్చినాడంటే యింకాచానా పంచేటు...” అని గొణిగాడు.

(10 జూన్ 2009, నవ్య వారవత్రిక)

